

СЕКЦІЯ ІНФОРМАТИКИ

Вывод: данная разработка может быть реализована, и использоваться как на современном вычислительном оборудовании, так и на устаревшем, повышая его функциональные возможности.

Література:

1. I.Foster, C.Kesselman. Globus: A metacomputing infrastructure toolkit. Int. J. Supercomput. Appl., 1997. <http://www.globus.org>
2. Корягин Д.А., Коваленко В.Н. Вычислительная инфраструктура будущего. «Открытые системы», 1999, № 11-12
3. В. Коваленко, Е. Коваленко. Пакетная обработка заданий в компьютерных сетях. «Открытые системы», 2000, № 7-8

ОБЧИСЛЕННЯ ТОЧНИХ ЗНАЧЕНЬ ЕЛЕМЕНТАРНИХ ФУНКЦІЙ

Борисенко В. Л., СумДУ

Постановка задачі

Задається елементарна функція і її аргумент. Необхідно обчислити її значення. Для цього можна використати ряд Тейлора – його реалізацію за допомогою формули Маклорена.

Програма повинна передбачати завдання потрібної точності обчислень – довжина ряду буде відповідно змінюватись.

Математична модель

Формула Маклорена:

$$f(x) = f(0) + \frac{f'(0)}{1!} + \frac{f''(0)}{2!} + \dots + \frac{f^{(n)}(0)}{n!} + \dots .$$

В програмі будуть обчислюватися декілька функцій, наприклад така:

$$f(x) = e^x$$

$$f^{(n)}(x) = e^x$$

$$e^x = 1 + \frac{x}{1!} + \frac{x^2}{2!} + \dots + \frac{x^n}{n!} + \dots .$$

СЕКЦІЯ ІНФОРМАТИКИ

Реалізація

Програма реалізована за допомогою мови програмування Pascal (а саме Object Pascal, який використаний у графічному середовищі розробки Lazarus).

Набір елементарних функцій, які може обчислювати програма:
 e^x , a^x , $\sin(x)$, $\cos(x)$, $\tg(x)$, $\arcsin(x)$, $\arccos(x)$, $\arctg(x)$, $\operatorname{sh}(x)$, $\operatorname{ch}(x)$, $\operatorname{tgh}(x)$.

Програма передбачає завдання точності обчислень (чим більша точність – тим більше відповідно часу займає обчислення – внаслідок використання ресурсоємких алгоритмів). Знаходження факторіалу реалізоване рекурсивним алгоритмом, що є досить зручним і у даному випадку – досить безпечним і ефективним.

РАСПОЗНАВАНИЕ ИСКАЖЕННЫХ ПУТЕМ СЖАТИЯ РЕЧЕВЫХ СИГНАЛОВ

И. Лободюк, Д. Неофитный СумГУ

Проблема распознавания речи часто возникает при написании программ для различного оборудования использующего речевые команды человека, например, для оборудования синтетической телефонии, для программ связанных с обработкой звука. Таким образом, решая любую из названных задач, необходимо определить, имеет ли место один из эталонных речевых сигналов (сигналов, с которыми мы ассоциируем определенные состояния системы) в распознаваемом сигнале.

Пусть имеем эталонный сигнал $f(t)$ (рис. 1) и распознаваемый сигнал $M(t)$ (рис. 2).